KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.7.2024 r.
COM(2024) 516 final

2024/0175 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Słowacji

2024/0175 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Słowacji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 126 ust. 6,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając uwagi przedstawione przez Słowację,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. Zgodnie z art. 126 TFUE państwa członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.

2. Pakt stabilności i wzrostu opiera się na celu, jakim są zdrowe i stabilne finanse publiczne jako sposób poprawy warunków sprzyjających stabilności cen oraz silnemu zrównoważonemu i inkluzywnemu wzrostowi, którego fundamentem jest stabilność finansowa, pomagając tym samym w osiągnięciu celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia.

3. Procedura nadmiernego deficytu na podstawie art. 126 TFUE, doprecyzowana w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu ([1]) (wchodzącym w skład paktu stabilności i wzrostu), przewiduje podjęcie decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu. Protokół nr 12 w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu, załączony do Traktatu o Unii Europejskiej i TFUE, zawiera dodatkowe postanowienia w sprawie wdrażania procedury nadmiernego deficytu. W rozporządzeniu Rady (WE) nr 479/2009([2]) określono szczegółowe zasady i definicje do celów stosowania tych postanowień. Zreformowane unijne ramy zarządzania gospodarczego, które weszły w życie dnia 30 kwietnia 2024 r., obejmują rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1467/97. W wyniku reformy zasady dotyczące procedury nadmiernego deficytu wszczynanej w związku z niespełnieniem kryterium deficytu pozostały zasadniczo niezmienione, natomiast w przypadku państw członkowskich, w których wskaźnik zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych przekracza 60 % PKB, w procedurze nadmiernego deficytu wszczynanej w związku z niespełnieniem kryterium długu główny nacisk zostanie położony na odchylenia od ścieżki wydatków netto, która zostanie ustalona przez Radę na mocy rozporządzenia (UE) 2024/1263 na podstawie średniookresowych

([1]) Dz.U. L 209 z 2.8.1997, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.
([2]) Dz.U. L 145 z 10.6.2009, s. 1.

planów budżetowo-strukturalnych przedkładanych przez państwa członkowskie. Niniejsza decyzja Rady dotyczy jedynie tego, że stosunek deficytu publicznego do produktu krajowego brutto (PKB) przekracza wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB.

4. Zgodnie z art. 126 ust. 5 TFUE jeżeli Komisja uzna, że w państwie członkowskim istnieje nadmierny deficyt lub że taki deficyt może wystąpić, kieruje opinię do danego państwa członkowskiego i informuje o tym Radę. Uwzględniwszy swoje sprawozdanie przyjęte zgodnie z art. 126 ust. 3 TFUE oraz mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego przyjętą zgodnie z art. 126 ust. 4 TFUE, Komisja stwierdziła, że w Słowacji istnieje nadmierny deficyt. W związku z tym dnia 8 lipca 2024 r. Komisja skierowała do Słowacji stosowną opinię i poinformowała o tym odpowiednio Radę. ([3])

5. Zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE Rada rozważa ewentualne uwagi danego państwa członkowskiego przed podjęciem decyzji o istnieniu nadmiernego deficytu, którą powinno poprzedzać dokonanie oceny ogólnej. W przypadku Słowacji ta ocena ogólna prowadzi do następujących wniosków.

6. Z danych zatwierdzonych przez Eurostat w dniu 22 kwietnia 2024 r. ([4]) wynika, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Słowacji wyniósł 4,9 % PKB w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych – 56,0 % PKB. W sprawozdaniu Komisji sporządzonym na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE stwierdzono, że przekroczenie w 2023 r. przez deficyt wartości odniesienia, którą w Traktacie określono na poziomie 3 % PKB, nie ma charakteru wyjątkowego, gdyż nie jest wynikiem ani nadzwyczajnego zdarzenia, ani znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w rozumieniu paktu stabilności i wzrostu. W 2023 r. realny PKB Słowacji wzrósł o 1,6 %, po tym jak w 2022 r. PKB wzrósł o 1,9 %. Z prognozy Komisji z wiosny 2024 r. – w której przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzyma się w 2024 i 2025 r. na poziomie powyżej 3 % PKB – wynika, że przekroczenie wartości odniesienia określonej w Traktacie nie ma również charakteru tymczasowego. Podsumowując, deficyt w 2023 r. przekraczał wartość odniesienia określoną w Traktacie jako 3 % PKB i nie był jej bliski. Nie uznaje się, że przekroczenie to ma charakter wyjątkowy w rozumieniu Traktatu i paktu stabilności i wzrostu ani tymczasowy. W związku z tym kryterium deficytu określone w Traktacie i rozporządzeniu (WE) nr 1467/97 nie jest spełnione *prima facie*.

7. Według programu stabilności na 2024 r. planowany deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Słowacji osiągnie w 2024 r. poziom 5,9 % PKB. Potwierdzono to w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ([5]), w której także wskazano, że deficyt wyniesie 5,9 % PKB – poziom ten przekracza określoną w Traktacie wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB i nie jest jej bliski. Wzrost deficytu w porównaniu z 2023 r. odzwierciedla głównie kontynuowanie istniejących środków wsparcia cen energii oraz wprowadzenie nowych środków powodujących wzrost

([3]) Wszystkie dokumenty w sprawie procedury nadmiernego deficytu dotyczące Słowacji są dostępne na następującej stronie internetowej: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/slovakia_en.

([4]) Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], opublikowanie dnia 22 kwietnia 2024 r. Zob.: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP.

([5]) European Economic Forecast - Spring 2024 [Europejska prognoza gospodarcza – wiosna 2024 r.], *European Economy-Institutional Paper*, nr 286, 15 maja 2024 r.

wydatków, np. stały wzrost 13. emerytury, zwiększone wydatki na opiekę zdrowotną, utworzenie nowego Ministerstwa Turystyki i Sportu, zmiana ustawy o edukacji wprowadzająca prawo zapisywania dzieci w wieku ponad 3 lat do przedszkoli oraz przyznająca więcej praw dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a także wprowadzenie umów opartych na wynikach dla pracowników państwowych uczelni wyższych.

8. Zgodnie z wymogami art. 126 ust. 3 TFUE Komisja przeanalizowała też wszystkie istotne czynniki w sprawozdaniu sporządzonym na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE. Zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1467/97, jeśli relacja długu publicznego do PKB nie przekracza wartości odniesienia, przy podejmowaniu kroków prowadzących do decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu uwzględnia się istotne czynniki. Ogólnie rzecz biorąc, istotne czynniki zbadane w sprawozdaniu sporządzonym na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE ocenia się jako czynniki zaostrzające. Uwzględnienie tych istotnych czynników nie wpłynęło na wniosek, zgodnie z którym określone w TFUE kryterium wielkości nie jest spełnione.

9. W związku z wyznaczonym na 20 września 2024 r. terminem przedłożenia krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego zgodnie z art. 36 rozporządzenia (UE) 2024/1263 Rada przyjmuje do wiadomości, że kolejny etap procedury, a mianowicie przedłożenie przez Komisję zalecenia dotyczącego zalecenia Rady na podstawie art. 126 ust. 7 TFUE w sprawie korekty nadmiernego deficytu, nastąpi wraz z przyjęciem przez Komisję opinii w sprawie projektów planów budżetowych państw członkowskich strefy euro na podstawie z art. 7 rozporządzenia (UE) nr 473/2013. Podejście to umożliwia zapewnienie spójności między wymogami budżetowymi w ramach procedury nadmiernego deficytu a ścieżką dostosowania określoną w średniookresowych planach budżetowo-strukturalnych. Aby można było zapewnić tę spójność, a jednocześnie uniknąć luki w nadzorze w ramach procedury nadmiernego deficytu, konieczne jest terminowe przedłożenie średniookresowych planów budżetowo-strukturalnych państw członkowskich. Harmonogram ten ma charakter wyjątkowy i wiąże się z przejściem na nowe ramy, a zatem nie stanowi precedensu. Rada przyjmuje również do wiadomości, że w razie nieprzedłożenia planu średniookresowego w terminie, w zaleceniu Komisji dotyczącym zalecenia Rady na podstawie art. 126 ust. 7 uwzględniona zostanie trajektoria referencyjna przekazana przez Komisję państwu członkowskiemu, określona zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1263,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Z oceny ogólnej wynika, że w Słowacji istnieje nadmierny deficyt wynikający z niespełnienia kryterium deficytu.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Słowackiej.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący